

Η ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ «ΛΟΥΚΡΗΤΙΑ ΒΟΡΓΙΑ»

Υμνος στη μητρότητα...

Ο ΘΡΥΛΟΣ που την ακολουθούσε μεταβίβησε το όνομά της σε συνώνυμο της κραυγής, του όργιου και της λαγνείας. Και η ζωή της, ένας διαρκής αγώνας επιβίωσης. Η Λουκρητία Βοργία, η κόρη του πάπα Αλεξάνδρου του ΣΤ' και μιας χυδαίας πόρνης, η γυναίκα που γνώρισε πολύ νωρίς τον έρωτα και σύρθηκε σε ιστορίες αμομιξίας, ήταν το πρόσωπο που ενέπνευσε τον Βίκτωρα Ουγκώ.

Τη δική του λοιπόν «Λουκρητία Βοργία» επέλεξε να παρουσιάσει φέτος στο θέατρο Μουσούρη η Αιμιλία Υψηλάντη έχοντας δέματα της εκλεκτούς συνεργάτες όπως ο Περικλής Μουστάκης και ο Φώτης Μακρής.

Γραμμένο το Δεκέμβριο του 1832 και με τον αρχικό τίτλο «Δείπνο στη Φεράρα», το έργο μετά από επιθυμία της πρωταγωνίστριας Δεσποινίδος Ζωής, η οποία προτιμάται γοητευμένη από το κείμενο να το παρουσιάσει το Φεβρουάριο του ίδιου χρόνου, βαπτίζεται «Λουκρητία Βοργία». Ο ίδιος ο Ουγκώ σκηνοθετεί την παράσταση, επιμελείται τα σκηνικά και η επιτυχία είναι μεγάλη. Άλλωστε με τη «Λουκρητία Βοργία» βρίσκει την ευκαιρία να απαντήσει σε όλους εκείνους που μόλις δύο χρόνια νωρίτερα είχαν αντιδράσει στο έργο του «Ο βασιλιάς διασκεδάξει» απαγορεύοντας την παράσταση.

Πατέρας της γαλλικής ρομαντικής σχολής, εκείνος που κυριάρχησε το 19ο αιώνα στα γαλλικά γράμματα όχι μόνο χάρη στο κολοσσιαίο έργο του, αλλά και στη μακροβιότητά του, ο Ουγκώ βρήκε από πολύ νωρίς μεγάλη απήχηση στην Ελλάδα. Και ενώ τα περισσότερα από τα έργα του εμπίπτουν στην αρκετά στενή στις διάφορες σκηνές, η «Λουκρητία Βοργία» δεν είχε την ίδια τύχη. Η μόνη περίοδος που διένυσε μια λαμπρή πραγματικά πορεία στον τόπο μας ήταν το 19ο αιώνα, όταν ηθοποιοί όπως η Σοφία Ταβουλιέρη και η Ευαγγελία Παρισκουπούλου παρουσίασαν τη «Λουκρητία» όχι μόνο στην Αθήνα, αλλά και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Η ιστορία της Λουκρητία Βοργία είναι ιδιαίτερη. Είναι μία ιστορία που περνά μέσα από αλληλόκληρους βιωμούς, πρώτα από τον πατέρα της στα δεκατέσσερα της χρόνια και ύστερα από τον αδελφό της τον οποίο θα νιώσει άνδρα της, επιβεβλημένους γάμους και δύσκολες σχέσεις... Το ίδιο, η αφήγηση, η αγανάκτηση και η εκδίκηση έγιναν ένα

Πρόσωπο ιστορικό, φορτισμένο με αρνητικές φήμες, η κόρη του πάπα Αλεξάνδρου του ΣΤ', ενέπνευσε τον Βίκτωρα Ουγκώ, ο οποίος έγραψε ένα έργο αναδεικνύοντας μια άλλη πλευρά της «πόρνης»...

με το σώμα και την ψυχή της. Ο Ουγκώ όμως γνωρίζοντας την ιστορία της αποστασιοποιείται και μας φέρνει στη σκηνή την άλλη όψη της Λουκρητίας. Εκείνη που καθορίζεται από το ρόλο της ως μητέρας.

Η Αιμιλία Υψηλάντη, γοητευμένη από το ύψος της γυναίκας που έπαιξε ο Ουγκώ, θέλησε να συναντηθεί με τη Λουκρητία Βοργία επί σκηνής. Άλλωστε η «Ελένη», η γυναίκα που κυριάρχησε στη θεατρική της πορεία τον περασμένο χρόνο, δεν απείχε πολύ από τη νέα της προσπάθεια. «Έχουν κάτι κοινό αυτές οι δύο γυναίκες», θα επισημάνει. «Είναι και οι δύο δυσφημισμένες από την ιστορία. Όμως δεν είναι οι μόνες, μια και η ανθρωπότητα στις γυναίκες συνήθως αποδίδει τα χαρακτηριστικά μιας φύ-

σης πορνής». Πρόσωπο ιστορικό, φορτισμένο με φήμες αρνητικές, η Λουκρητία ανήκει στα θεατρικά πρόσωπα που είναι στιγματισμένα, καταραμένα. Αυτά ακριβώς τα πρόσωπα αγαπά η Αιμιλία Υψηλάντη. Ειδικά όταν «φωτίζονται» με φυσικό τρόπο από τα χέρια μεγάλων δημιουργών όπως ο Ουγκώ, ο οποίος πιάνει από το χέρι την ηρωίδα του και τη βγάζει από το σκοτάδι για να αναδείξει την άλλη της πλευρά. Εκείνη που καθορίζεται από την ίδια τη φύση της. Της μητέρας - μητέρας».

Ένας ύμνος στη μητρότητα είναι για την Αιμιλία Υψηλάντη η «Λουκρητία». «Μια οδή στην αγάπη που οδηγεί τον άνθρωπο στη λύτρωση». Φορώντας κοστούμια εποχής (σκηνικά - κοστούμια Άγγελου Αγγελή),

ακολουθώντας πιστά τις προτάσεις του Νίκου Χαλαμπρού που σκηνοθέτησε την παράσταση, κάτω από τους ήχους του Μιχάλη Χριστοδουλάκη, οι συντελεστές αυτής της παράστασης διά στόματος Αιμιλίας Υψηλάντη υπόσχονται - μέσω του έργου πάντα - να δώσουν ελπίδες στους νέους, αλλά και στους μεγαλύτερους.

«Σε εποχές κρίσης όπως αυτή που ζούμε», σημειώνει η ίδια, «ο ρομαντισμός είναι αναμφισβήτητη πηγή άνθησης αισθημάτων και γέννησης συναισθημάτων. Ποια καλύτερη τροφή για όλους εμάς και ειδικότερα για τους νέους σήμερα, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους βλέπουν με ευκολία τη ζωή και το θάνατο».

Μ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

